

1 Μαρτίου 2014

“Να μην καταδικάσουμε τον Καρνάβαλο ... Είναι ο ειλικρινέστερος και εντιμότερος των υποκριτών”

/ [Πεμπουσία](#)

Δημοσιεύουμε την ιστορική ομιλία του μακαριστού Μητροπολίτου Χαλκηδόνος Μελίτωνος, για τη στάση μας απέναντι στο καρναβάλι και την υποκρισία. Η Ομιλία δόθηκε στον Μητροπολιτικό Ναό Αθηνών, την Κυριακή της Τυροφάγου, 8 Μαρτίου 1970.

Αδελφοί μου,

Τίποτε δεν καυτηρίασε ο Κύριος τόσο πολύ, όσο την υποκρισία. Και ορθώς, εις αυτήν είδεν, ότι υπάρχει πάντοτε ο μεγαλύτερος παραπλανητικός κίνδυνος, δηλαδή το εωσφορικόν αγγελοφανές φως. Είναι πράγματι φοβερή η δύναμις της υποκρισίας. Τόσο γι αυτόν που τη ζη και την ασκεί, όσο και γι αυτούς που την υφίστανται. Και είναι επικίνδυνη η υποκρισία, διότι ανταποκρίνεται προς βαθύτατον ψυχολογικόν αίτημα του ανθρώπου.

Πηγή: www.panoramio.com/

Ο άνθρωπος θέλει να φανή αυτός που δεν είναι. Ακόμη και ενώπιον του εαυτού του και ενώπιον του θεού. Και έτσι ξεφεύγει από την αλήθεια και την απλότητα και φυσικά και από την μετάνοιαν και την σωτηρίαν.

Σε λίγες ώρες έξω από αυτόν τον ναόν, έξω από την γαλήνην του, εις τους δρόμους αυτής της Πολιτείας, θα παρελάση ο Καρνάβαλος. Μη τον περιφρονήσετε και μη τον χλευάσετε και μη με κατακρίνετε, που τον αναφέρω αυτή τη στιγμή. Δεν είναι καθόλου άσχετος με το μέγιστο πρόβλημα της υποκρισίας. Να τον προσέξετε εφέτος τον Καρνάβαλο με σεβασμό και βαθύ στοχασμό. Είναι πανάρχαιο το φαινόμενο και είναι φαινόμενο βαθυτάτου και αγχώδους αιτήματος της ψυχής του ανθρώπου, να λυτρωθή από την καθημερινή του υποκρισία με μίαν έκφρασιν ανωνύμου, διονυσιακής νέας υποκρισίας.

Είναι τραγική μορφή ο Καρνάβαλος.

Ζητεί να λυτρωθή από την υποκρισίαν υποκρινόμενος.

Ζητεί να καταλύση όλες τις ποικίλες προσωπίδες, που φορεί κάθε μέρα με μία νέα, την πιο απίθανη.

Ζητεί να εκκενώση ό,τι υπάρχει απωθημένο μέσα στο υποσυνείδητό του και να ελευθερωθή, αλλά ελευθερία δεν υπάρχει, η τραγωδία του Καρνάβαλου παραμένει άλυτη. Το βαθύτατο αίτημά του είναι να μεταμορφωθή.

Εδώ, λοιπόν, είναι η θέσις της Εκκλησίας, κοντά στον Καρνάβαλο. Σ αυτόν που ζητεί μεταμόρφωση, το κεντρικό κήρυγμα της Ορθοδοξίας. Την μεταμόρφωσι.

Να μη τον καταδικάσουμε, λοιπόν, τον Καρνάβαλο, αλλά να σταθούμε και κάτω από την προσωπίδα του να ακούσωμε την αγωνία του, την έκκλησί του και το δάκρυ του.

Επαναλαμβάνω, της Ορθοδοξίας το βαθύτερο κήρυγμα ζητεί ο Καρνάβαλος, περιφερόμενος εις τους δρόμους της Πολιτείας: Τη μεταμόρφωσι.

Και είναι ο ειλικρινέστερος και εντιμότερος των υποκριτών.

Ίσως θα νομίσετε, ότι αστειεύομαι. Απολύτως όχι. Δεν υπάρχει σοβαρώτερο πρόβλημα αυτή την ώρα δια την Εκκλησίαν. Δεν είναι δυνατόν η Εκκλησία, και μάλιστα η Ορθόδοξος, η δική μας Εκκλησία, να νοηθή ως άσχετη προς τη ζωή, προς τους καιρούς, προς την αγωνίαν αυτής της ώρας, προς τα φλέγοντα προβλήματα αυτής της στιγμής, απλώς ως πόλις επάνω όρους κειμένη και θεωρούσα τα περί αυτήν. Ως Εκκλησία είμεθα εμπεπλεγμένοι εις την πορείαν του γένους των ανθρώπων, εις την μεγάλην αυτήν περιπέτεια, που ονομάζεται Ιστορία, άγουσα εις την τελείωσιν των εσχάτων.

Υποκρινόμενοι την χθες, απουσιάζομεν από την σήμερα και η αύριον έρχεται άνευ ημών.

Ομιλών εις την 4ην Πανορθόδοξον Διάσκεψιν της Γενεύης, είχον ειπέι: «Η χθες παρήλθε προ πολλού, ούτε καν την σήμερα ζώμεν, μας προέλαβεν η μεθαύριον». Το επαναλαμβάνω αυτό σήμερα εντονώτερον. Διότι είναι η πέραν της αυτάρκους υποκρισίας αλήθεια, η απλή, η ευκολωτέρα αντιμετώπισις των προβλημάτων είναι να τα χλευάση και να τα κατακρίνη κανείς και να αντιπαρέλθη, όπως ο Ιερέυς και ο λευίτης της Σαμαρειτικής παραβολής. Αλλά η πληγή είναι εδώ και κράζει.

Ποιος μπορεί υπευθύνως να μας πη, ότι είναι έξω κάθε ιστορικής, εξελικτικής πραγματικότητας όλα αυτά τα συνταρακτικά γεγονότα και φαινόμενα της νέας γενεάς της ανθρωπότητας, η έξαλλος μουσική, οι έξαλλοι χοροί, η έξαλλος επένδυσις, όλη αυτή η παγκόσμιος επανάστασις της νεολαίας; Αν όλοι οι μικρόνοες, όλοι οι εθελοτυφλούντες, όλοι οι παρελθοντολόγοι και εγκαυχώμενοι δια την αρετήν της εποχής των συνωμοτήσουν, δια να κατακρίνουν όλα αυτά τα πράγματα, η Εκκλησία έχει χρέος να σταθή με θεανδρικήν κατανόησιν, ενανθρωπιζομένη όπως ο Κύριός της εν μέσω ενός νέου κόσμου, που έρχεται μακρόθεν, και να ακούση αυτή την αγωνιώδη κραυγήν, που αναπηδά από όλα αυτά τα θεωρούμενα από εμάς έξαλλα πράγματα. Κάτι έχει να μας πη με όλα αυτά τα φαινόμενα αυτός ο κόσμος, που έρχεται νέος εις το προσκήνιον της Ιστορίας.

Τα νομιζόμενα έξαλλα δι' ημάς τους παλαιούς, όταν λάβωμεν υπ' όψιν το φοβερόν γεγονός, ότι ένα από τα χαρακτηριστικά της εποχής μας είναι η τεραστία απόστασις, που υπάρχει στη διαδοχή των γενεών, δηλαδή η γενεά, η οποία έρχεται έπειτα από εμένα έχει απόστασιν τριών γενεών. Πως έχομεν την αξίωσιν να την κατανοήσωμεν ημείς αυτήν την νέαν γενεάν, που έρχεται, εάν δεν είμεθα Εκκλησία Χριστού συνεχώς ενανθρωπιζομένη, συνεχώς μεταμορφουμένη και συνεχώς μεταμορφώνουσα;

[...]

Δεν θα επιζήσωμεν ως χριστιανικαί επί μέρους Εκκλησιαί και Ομολογίαι του κύματος αυτού των επερχομένων, εάν δεν ενωθώμεν όλοι εν Χριστώ Ιησού. Είναι πλέον η ώρα να λυτρωθώμεν εκ της αντιπατερικής ιδέας, ότι η Εκκλησία μόνον μέχρις ενός ορισμένου σημείου της Ιστορίας ήτο δυνατόν να ερμηνεύση την θείαν Αποκάλυψιν. Πρέπει, επί πλέον του πατερικού πνεύματος, να αναλάβωμεν ως Εκκλησία την θείαν υπευθυνότητα και τόλμην και γενναιότητα των Πατέρων και να θεολογήσωμεν τον Χριστόν, το Ευαγγέλιον και την Εκκλησίαν. Όχι με νομοκρατικήν φαρμακίδειον, φερ' ειπείν, σωματειακήν αντίληψιν της Εκκλησίας, αλλά της Εκκλησίας ως Σώματος Χριστού, ζώντος εν τη αναστάσει.

Αδελφοί μου,

Τώρα εισερχόμεθα εις την Αγίαν Τεσσαρακοστήν και στο βάθος μας αναμένει το δράμα, το θαύμα και το βίωμα της Αναστάσεως, το κατ' εξοχήν βίωμα της Ορθοδόξου Εκκλησίας. Ας πορευθώμεν προς αυτό το όραμα και βίωμα, όχι ασυγχώρητοι, όχι μη συγχωρήσαντες, όχι εν νηστεία απλώς κρέατος και ελαίου, όχι εν υποκρισία, αλλά εν θεία ελευθερία εν πνεύματι και αληθεία. Εν τω πνεύματι της αληθείας, εν τη αληθεία του πνεύματος.

[Μητροπολίτου Γέροντος Χαλκηδόνοσ κυρού Μελίτωνος, Λόγοι και Ομιλίαι, 1991,

εκδ. Πανσέληνος]